

SAK 15/2023

REGULERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2024

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2024, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

ICES fremla den 29. september kvoterådet for norsk vårgytende sild for 2024 der de med bakgrunn i forvaltningsstrategien anbefaler at fangstene i 2024 ikke bør overstige 390 010 tonn. Dette er en nedgang på 24 % fra 2023.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre avsetningen på 2 000 tonn i åpen gruppe i 2024.

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvotebonusordning for åpen gruppe i 2024 foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 200 tonn sild til dette før fordeling på fartøygrupper.

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter i lukket gruppe i 2024, samt korrigerende av at det ble satt av for mye kvantum i 2023, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 270 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

Det vises til Stortingets behandling av kvotemeldingen der det ble vedtatt at disponibel kvote av norsk vårgytende sild skal fordeles mellom flåtegruppene etter følgende prosentdel: ringnotgruppen: 49 %, trålgruppen: 10 % og kystgruppen 41 %. Fiskeridirektøren foreslår at avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot skal videreføres i 2024.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med ca. 5 % overregulering. Dersom det innføres kvotesamarbeidsordning for fartøy under 11 meter, må overreguleringen fjernes i 2024.

For åpen gruppe foreslås det å videreføre dagens kvotestige der fartøyene får fartøykvoter etter største lengde, dog ikke større kvote enn fartøy med største lengde på 14,99 meter. Kvoteenheten for fartøy i åpen gruppe foreslås satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

Ellers foreslår Fiskeridirektøren å videreføre gjeldende regulering av fisket etter norsk vårgytende sild til 2024.

2 OPPSUMMERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2022

2.1 KVOTER OG FANGST I 2022

Fra årets begynnelse fastsatte Norge en totalkvote på 454 927 tonn, dvs. 76 % av TAC på 598 588 tonn. TAC er i samsvar med anbefalingen fra ICES.

Av dette kvantumet ble det avsatt 2 000 tonn til kystfartøy i åpen gruppe, 890 tonn til forsknings- og undervisningskvote, 500 tonn til agn, 684 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i lukket kystgruppe og 533 tonn til rekrutteringskvotebonus for fartøy i åpen kystgruppe. Disse kvantaene ble trukket fra den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene.

Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

I forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)) besluttet Stortinget å erstatte den dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkel ble tatt i bruk fra 2021.

Avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 ble videreført i 2022. Endelig fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 1.

Tabell 1: Fordeling av norsk totalkvote i 2022 etter internt bytte av kvantum

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	222 233	49,350
Trålere	43 456	9,650
Kystfartøy	184 631	41,000
Sum	450 320	100
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvote bonusordning	533	
Rekrutteringskvote	684	
Agn	500	
Totalt	454 927	

Gruppekvoten til ringnotgruppen ble redusert med 20 117 tonn sammenlignet med 2021. Trållgruppens kvote ble redusert med 3 934 tonn, mens kystgruppen hadde en nedgang på 16 713 tonn sammenlignet med 2021. Nedgangen i alle grupper var på 8,3 %

Norsk kvote gikk ned med 40 108 tonn, dvs. en nedgang på 8,1 %. I det videre er gruppekvoten til lukket gruppe for kyst justert for kvote til rekruttering

som trekkes fra norsk totalkvote før fordeling og legges på kystgruppens kvote i etterkant. Tabell 2 viser kvoter og fangst av norsk vårgytende sild for kvoteåret 2022, fordelt på flåtegrupper.

Tabell 2: Kvoter i 2022, fangst i 2021 og 2022 for kvoteåret 2022, samt ufisket kvote i 2022

Fartøygruppe	Forskriftskvote 2022 (t)	Kvoteåret 2022 - kvote (t) ¹	Kvoteåret 2022 - Fangst (t) i 2021 og 2022				Ufisket kvote 2022 (kvotefleks inntil 10%)	Justering total-/gruppe kvote 2023 (t)
			Fangst i 2021 på kvoten for 2022	Ordinær fangst 2022 ²	Overfiske utover 10% kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	222 233	223 748	10 295	208 072	17	218 384	4 894	470
Trål	43 456	43 350	1 652	40 929	154	42 735	794	-179
Kyst – lukket ³	185 315	186 189	8 722	174 136	424	183 282	2 946	-39
Kyst – åpen	2 000	2 000	-	550	-	550	-	1 450
Forskning og undervisning	890	890		696		696	-	194
Rekruttering-kvotebonus-ordning åpen gruppe	533	533		-		-	-	533
Rekruttering lukket gruppe	(684)	(684)					-	-
Agn	500	500		515		515	-	-15
Totalt	454 927	457 210	20 669	424 898	595	446 162	8 634	2 414

Kilde: Norges Sildesalgslag 8. oktober 2023

¹ Utdelt kvote gjennom faktor og kvoteenhet. Kvote justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrunding i forbindelse med fastsettelse av faktor osv.

² Kyst: Herav 2 tonn sluttседler andre lag, 1 av disse gjelder åpen gruppe. Ringnot: Herav 7 tonn sluttседler andre lag

³ Inkl. rekrutteringskvote på 684 tonn

Ifølge tabell 2 overfisket trål- og kystgruppen kvotene sin med hhv. 179 og 39 tonn i forhold til utdelt kvote for kvoteåret 2022. Ringnotgruppen hadde restkvote på 470 tonn. Dette vil bli tatt hensyn til på gruppenivå ved fastsettelse av kvoteenhet for 2024. Når det gjelder utnyttelsen av avsetningen til åpen gruppe, forskning og undervisning, rekruttering og agnkvoten vil dette bli justert på norsk kvote før fordeling for 2024.

Tabell 3 gir en oversikt over fangst og førstehåndsverdi av norsk vårgytende sild i 2022 fordelt på de ulike fartøygruppene, uavhengig av kvoteår.

Tabell 3: Fordeling, fangst og verdi i 2022

Fartøygruppe	Kvotet (tonn)	Ant. brukte adganger	Fangst (tonn)	Verdi (1000 kr)
Ringnot	222 233	72	217 091	1 557 006
Trål	43 456	17	43 286	326 072
Kyst – lukket ¹	185 315	228	184 052	1 250 169
Kyst – åpen ²	2 000	13	549	3 281
Forskning og undervisning ³	890	30	696	4 911
Rekrutteringkvotebonus-ordning åpen gruppe	533	0	0	0
Agn ⁵	500	2	521	1 288
Annet (inkl. fritidsfiske)		0	69	0
Totalt	454 927	362	446 264	3 142 726

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 25. oktober 2023

¹ Inkl. rekrutteringskvote på 684 tonn

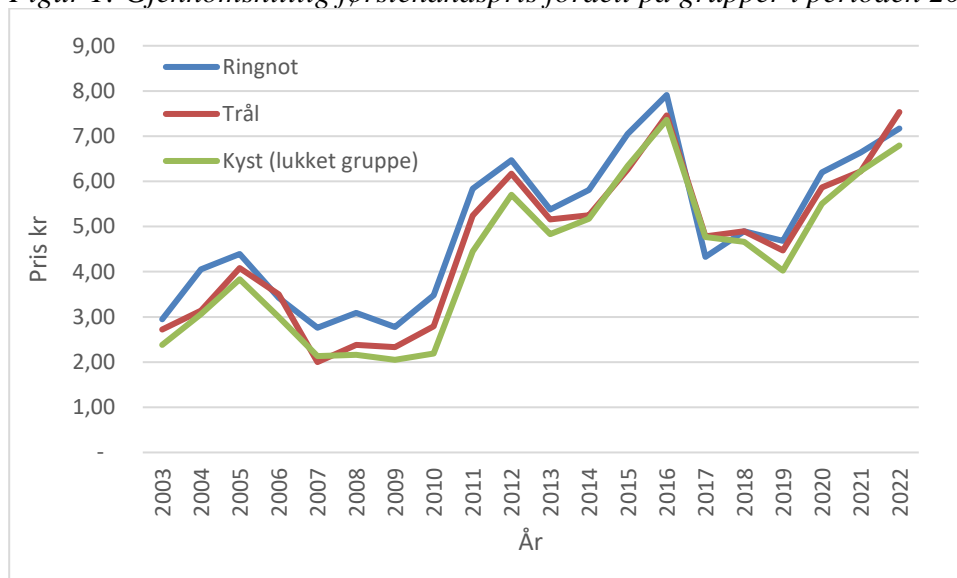
² Antall fartøy med registrert fangst, også bifangst i andre fiskerier

³ Inkl. lærlingkvoter

Når det gjelder kystfartøy i åpen gruppe, fartøy som fisket kvoter til agn, forskning og undervisning betyr antall brukte deltakeradganger det samme som antall deltagende fartøy.

Fangst kan ikke sammenlignes med kvote, da fangsten i 2022 på grunn av kvotefleksibilitet over år kan inneholde fangst tilhørende kvotene i 2021, 2022 og 2023. Figur 1 viser gjennomsnittlig pris per kilo oppnådd i de ulike fartøygruppene i årene 2003 til 2022.

Figur 1: Gjennomsnittlig førstehåndspris fordelt på grupper i perioden 2003–2022

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltagerregister, samt landings- og sluttседdelregister per 25. oktober 2023

2.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

Siden kvoteenhetene for neste kvoteår blir fastsatt før resultatet fra fisket forrige år er klart vil kvoteenheten for neste år bli korrigert for element fra de to siste kvoteårene, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Kvoteenhetene for 2022 ble, for alle gruppene, fastsatt allerede i desember 2021.

En gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene viste at det var behov for å korrigere gruppekvote med totalt 1 274 tonn i 2022. Årsaken til dette var blant annet element fra 2020 der ett fartøy ikke deltok i sildefisket i det hele tatt, samt der 14 fartøy fisket ut over kvotefleksen på 110 %. I tillegg ble kvoteenheten for 2021 avrundet til to desimaler bak komma, noe som gjorde at kvoten ble underregulert med 191 tonn. Dette kvantumet på totalt 1 274 tonn ble lagt til gruppekvote for 2022 og kvoteenheten ble satt til 5,4.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at det var behov å justere trålgruppens gruppekvote med -153 tonn sild. Avrundet kvoteenhet ble satt til 3,77.

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene ble kystgruppens kvote korrigert for elementer fra de to siste kvoteårene. Dette resulterte i en økning i gruppekvote. Dette skyldtes i hovedsak at åpen og lukket gruppe ikke hadde full utnyttelse av kvoten sin i 2020. I tillegg la man til kvantum som følge av rekrutteringskvote lukket gruppe.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. I tillegg fikk fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter et maksimalkvotetillegg basert på en overregulering på ca. 10 %. For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter ble kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 31,8912 tonn. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten for alle fartøy i kystgruppen ble satt til 28,9920 tonn.

Når det gjelder åpen gruppe ble det avsatt 2 000 tonn sild til denne gruppen. Fartøyene fikk kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde. Kvoteenheten ble satt til 14,5, noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.

2.3 FISKETS UTVIKLING

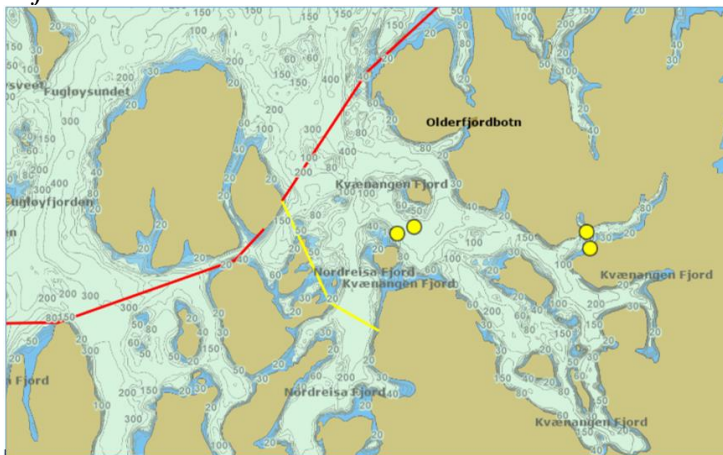
Som i 2021 var kystflåten på vei til fjordene i Nord-Troms allerede første nyttårsdag i 2022. 2. januar kom første innmelding, da fra kystgruppen. Det var et godt fiske i Kvæningen og flere føringsfartøy var i farten.

Den 6. januar 2022 ble det foretatt en ytterligere åpning av fjordsystemet i Kvæningen, se figur 1. Åpningen ble med dette avgrenset av en rett linje mellom følgende posisjoner:

1. N 70°05,9' E020°55,7'
2. N 69°59,7' E021°04,3'
3. N 69°58,0 E021°13,0'

Samtidig ble forbudet mot å bruke not dypere en 75 favner opphevet.

Figur 2: Åpning innenfor fjordlinjen i Kvæningen og opphevelse av dybdebegrensning på not 6. januar 2022

Kilde: Sjøtjenesten

I tillegg til i Kvæningen ble det fisket i Vestfjorden og ute i Norskehavet. Silda ute i Norskehavet hadde en høyere snittvekt enn den som var inne i fjordene. I slutten av januar foregikk fisket i tre områder; Kvæningen, nord og vest av Fugløybanken og i Smutthavet. Silda i Smutthavet hadde en snittvekt i området 303-340 gram, mens silda i NØS hadde en snittvekt på 243 gram. Det ble fisket betydelig lavere kvantum i januar sammenlignet med 2021, dette gjaldt alle flåtegruppene. I starten av februar begynte silda å bevege seg sørover. I

midten av februar ble det fisket over et stort område, fra vest av Andenes og helt sør til Brønnøysund. Silda som ble tatt kystnært i nord hadde en snittvekt på 230 gram, mens resten av fangstene sørover hadde en snittvekt på 330 gram og oppover. Den sørligste fangsten som ble meldt inn var i området utenfor Kristiansund den 28. februar. Siste innmelding var 6. mars. Forskerne har gjennom prøver funnet sild helt fra 2004-årsklassen.

Gjennom våren, sommeren og tidlig høst var det et lite fiske etter sild, hovedsakelig gjennom et kystnært låssettingsfiske.

28. september ble det igjen funnet sild i Norskehavet, vest for Lofoten. Flere og flere fartøy var i leting og det ble etter hvert et fiske på Tromsøflaket. I midten av oktober foregikk fiskeriet hovedsakelig 140 nautiske mil nord for Andenes. Snittstørrelsen på silda var da 280-310 gram.

24. oktober ble det innført tidsbegrenset fritak fra kravet til låssetting for den minste flåten slik at fartøyene kunne pumpe direkte fra not til godkjent førings-/kjøperfartøy. 26. oktober ble det registrert sild på vei inn i Kvæningen. Mot slutten av oktober kom det flere ringnotfartøy inn i fisket. Fisket foregikk etter hvert både på fjordene rundt Kvæningen og ute i havet. Den minste flåten var på plass i Kvæningen i begynnelsen av november.

Fiskeridirektoratet mottok henvendelse fra Norges Fiskarlag 31. oktober der det ble vist til at det var kommet forekomster av norsk vårgytende sild i Kvæningenområdet og at det snart kunne bli behov for tilgang for områdene innenfor fjordlinjene for ikke å bli hindret i et effektivt sildefiske. Det ble derfor bedt om at Fiskeridirektoratet satte i verk prosess med å få etablert unntak fra fjordlinebestemmelsene i Kvæningen-området slik at sildefisket kunne utøves innover i fjordsystemet. Etter at Fiskeridirektoratets sjøtjeneste og Kystvakten hadde fulgt fisket tett og gjennomført fangstkontroller ble det 9. november funnet grunnlag for å midlertidig åpne for fiske etter norsk vårgytende sild med not innenfor fjordlinjene i Lyngenfjorden for fartøy som har adgang til å delta i kystfartøygruppen, uavhengig av fartøylengde. Den midlertidige åpningen ble avgrenset mot øst og sør med rette linjer mellom følgende posisjoner:

Figur 3: Åpning for notfiske etter sild innenfor fjordlinjene i

Kilde: Fiskeridirektoratet

Linjer mot øst:

1. N 70°02,3' E020°47,3'
2. N 69°59,6' E020°37,2'
3. N 69°53,5' E020°33,0'

Linje mot sør:

4. N 69°50,0' E020°31,0'
5. N 69°50,0' E020°21,4'

Etter fangstkontroller 17. november 2022 ble det bestemt å midlertidig åpne for fartøy som har adgang til å delta i kystfartøygruppen å fiske norsk vårgytende sild med not innenfor fjordlinjene i Kvænangen og Reisafjorden avgrenset mot vest av en rett linje mellom følgende posisjoner, se figur 4:

Figur 4: Åpning for notfiske etter sild innenfor fjordlinjen i Kvænangen og Reisafjorden

Kilde: Fiskeridirektoratet

1. N 69°59,72' Ø 021°04,23'
2. N 69°57,59' Ø 021°04,15'

21. november meldte Sildelaget om rekorduke, det hadde aldri vært låssatt så stort kvantum på en uke. De største fartøyene fisket da rett utenfor fjordlinjene. Flere og flere fartøy kom inn i fisket i nord og det ble et godt fiske med innmelding på ca. 143 500 tonn i november.

Sildefisket var over i Kvænangen rundt 10. desember, da var de fleste fartøyene ferdig med kvotene sine. Siste innmeldingen ble gjort 16. desember, da fra et ringnotfartøy på yttersiden av Kvænangen.

3 FISKE ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD I 2023

3.1 DELTAKERREGULERING

I 2023 kan følgende fartøy delta:

- Fartøy med ringnottillatelse
- Fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål
- Fartøy med deltakeradgang i henhold til Nærings- og fiskeridepartementets forskrift 21. desember 2022 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske og enkelte andre fiskerier for 2023 (deltakerforskriften) § 30 og 31.

3.2 AVTALESITUASJONEN

Det totale uttaket av norsk vårgytende sild fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av norsk vårgytende sild. Kyststatsforhandlingene ble gjennomført i London 14. oktober 2022. Partene ble enige om en totalkvote på 511 171 tonn, noe som var i tråd forvaltningsregelen og med anbefalingen fra ICES. Avtalen ble underskrevet 4. november. Heller ikke i 2023 ble det enighet om fordeling av totalkvoten, partenes kvoter ble fastsatt unilateralt.

Norge fastsatte fra årets begynnelse en kvote på 388 490, dvs. en prosentandel på 76,00 % av TAC, en videreføring fra året før.

Norge har gitt Russland tillatelse til å fiske hele sin fastsatte kvote, inklusive overføringer fra året før, i NØS nord for 62°N. Dette vil si 66 635 tonn. Av dette kan 65 532 tonn fiskes i fiskerisone ved Jan Mayen. Kvotebyttet med Færøyene ble holdt utenfor.

I bilaterale avtale mellom Norge og EU ble det enighet om en soneadgang til EU-fartøy i NØS nord for 62°N på 19 780 tonn i 2023. Dette utgjør 3,87 % av total TAC, eller 84,9 % av EUs kvote for 2023.

3.3 TOTALKVOTER OG GRUPPEKVOTER

Av Norges kvote på 388 490 tonn ble det avsatt 2 000 tonn til kystfartøy i åpen gruppe, 890 tonn til forsknings- og undervisningskvote, 500 tonn til agn, 406 tonn til rekrutteringskvoter for fartøy i lukket kystgruppe og 1 000 tonn til rekrutteringskvotebonusordning for fartøy i åpen kystgruppe.

Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

I forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)) besluttet Stortinget å erstatte den dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkelen ble tatt i bruk fra 2021 og videreført i 2022. Avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10 ble også videreført i 2023.

Endelig fordeling, etter justeringer som beskrevet over, er vist i tabell 4.

Tabell 4: Fordeling av norsk totalkvote etter internt bytte av kvantum.

Fartøygruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	189 353	49,35
Trålere	37 026	9,65
Kystfartøy	157 315	41,00
Sum	383 694	100,00
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvote bonusordning åpen gruppe	1 000	
Rekruttering lukket gruppe	406	
Agn	500	
Totalt	388 490	

Gruppekvoten til ringnotgruppen ble redusert med 32 880 tonn sammenlignet med 2022. Trålgruppens kvote ble redusert med 6 430 tonn, mens kystgruppen hadde en nedgang på 27 316 tonn sammenlignet med 2022. Nedgangen i alle grupper var på 14,8 %

Norsk kvote gikk ned med 66 437 tonn, dvs. en nedgang på 14,6 %.

3.4 KORRIGERING AV TOTALKVOTE OG GRUPPEKVOTER

3.4.1 Avsetninger

Som nevnt i kapittel 2.2 blir kvoteenheter for neste kvoteår fastsatt før resultatet fra innværende år er klart. Kvoteenheter for neste år vil derfor bli korrigert for elementer fra forrige kvoteår, her 2021. Kvoteenheter for 2023 ble fastsatt allerede i desember 2022 for alle gruppene. Da visste man ikke resultatet av 2022 og kunne derfor ikke foreta justeringer på bakgrunn av 2022.

Tabell 5: Avsetninger og kvoteutnyttelse i 2021

	Avsetning	Fangst (t)	Rest (t)
Åpen gruppe	2 000	560	1 440
Agn	500	506	-6
Rekrutteringskvotebonusordning åpen gruppe	561	561	-
Forskning/undervisning	890	508	382
Totalt	3 951	1 627	1 816

Det stod altså igjen 1 816 tonn ubenyttet kvantum fra avsetningene i 2021. Dette ble lagt på norsk totalkvote for 2023 og kvantumet fordelt på ringnot-, trål- og kystgruppens gruppekvote iht. fordelingsnøkklene.

3.4.2 Ringnot- og trålgruppen

I tillegg til kvantum som nevnt i kap. 3.4.1 relatert til avsetningene som ble trukket fra på toppen viste en gjennomgang av ringnotgruppens fiske de to siste årene at det var behov for

å korrigere gruppekvoten med totalt 178 tonn i 2023. Dette kvantumet på totalt 178 tonn ble lagt til gruppekvoten for 2023 og kvoteenheten ble satt til 4,6.

En tilsvarende gjennomgang for trålgruppen viste at det var behov å justere trålgruppens gruppekvote med -59 tonn sild. Avrundet kvoteenhet ble satt til 3,23.

3.4.3 Kystfartøy

3.4.3.1 Lukket gruppe

Tilsvarende som for de to andre reguleringsgruppene ble kystgruppens kvote korrigert for elementer knyttet til avsetningene som ble trukket fra toppen, samt at lukket gruppe ikke hadde full utnyttelse av kvoten sin i 2021. Dette resulterte i en økning i gruppekvoten. I tillegg la man til kvantum som følge av rekrutteringskvote lukket gruppe.

Alle fartøy i lukket gruppe ble regulert med fartøykvote uten overregulering. Når det gjelder overregulering for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter fikk disse et maksimalkvotetillegg med en overregulering på ca. 10 %. For fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter ble kvoteenheten for beregning av maksimalkvoten satt til 27,5455 tonn. Kvoteenheten for beregning av fartøykvoten for alle fartøy i kystgruppen ble satt til 25,0419 tonn.

3.4.3.2 Åpen gruppe - landnot og garn

Det er for 2023 avsatt 2 000 tonn sild til fartøy som fisker i åpen gruppe med landnot eller garn. Dette kvantumet er trukket fra toppen før fordeling på de andre fartøygruppene. Fra og med 2017 har gruppen vært regulert med en egen kvotestige og kvoteenhet der fartøyene får kvote etter fartøyets største lengde, dog ikke større enn 14,99 m største lengde.

Kvoteenheten i 2023 ble satt til 12,52, noe som betød ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe. Fartøy som er tildelt rekrutteringskvote i medhold av rekrutteringskvotebonusordningen kan fiske og lande en fartøykvote (garantert) på 92 tonn

3.5 TOTALT OPPFISKET KVANTUM

Tabell 6 viser norsk kvote, fangst og restkvote per 6. november relatert til kvoteåret 2023, fordelt på fartøygrupper. Rekrutteringskvoten for lukket gruppe som ble trukket fra toppen før fordeling er her lagt på kystgruppens kvote.

Tabell 6: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2023

Fartøygr.	Forskrifts- kvote 2023 (t)	Kvoteår et 2023 - kvote (t) ¹	Kvoteåret 2023- Fangst (t) i 2022 og 2023				Restkv. 2023 (t)	Restkv. 2023 (%)
			Fangst i 2022 på kvoten for 2023	Fangst i 2023 på kvoten for 2023 ²	Overfiske utover 10 % kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	189 353	190 349	6 960	157 307	145	164 412	25 937	13,6
Trål	37 026	37 143	1 688	32 759	-	34 447	2 696	7,3
Kyst – lukket ³	157 721	160 759	6 941	104 872	120	111 933	48 826	30,4
Kyst – åpen	2 000	2 000		419	-	419	1 581	79,1
Forskning og undervisning	890	890		374		374	516	58,0
Rekrutterings- kvotebonus- ordning åpen gruppe	1 000	1000		-		-	1 000	100,0
Rekruttering lukket gruppe	(406)	(406)		-		-	-	-
Agn	500	500		443		443	57	11,4
Totalt	388 490	392 641	15 589	296 174	265	312 028	80 613	20,5

Kilde: Norges Sildesalgslag per 6. november 2023

¹ Utdelt kvote gjennom fartøykvotens kvoteenhet. Denne kvoten er justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av kvoteenhet osv.

² Ingen sluttседler andre lag hittil

³ Inkl. rekrutteringskvote på 406 tonn.

Ifølge Norges Sildesalgslag har norske fartøy per 6. november fisket totalt 312 028 tonn sild av den norske totalkvoten i 2023 (kvoteåret 2023), dvs. 79,5 %. Det ble fisket totalt 15 589 tonn sild på forskudd på fartøynivå i 2022. Samtidig var det fartøy som ikke utnyttet kvotene sine for 2022, men overførte deler av den til 2023, totalt 8 634 tonn (se tabell 2).

Allerede første nyttårsdag var den minste flåten i sving oppe i nord. Det var god tilgjengelighet i Reisafjorden og etter hvert flyttet flåten seg inn i Kvæningen. Den første innmeldingen kom 2. januar. Ifølge Sildelaget gjorde god tilgjengelighet at låsetterne den første uken låssatte hele 4 000 tonn sild. Mange gjorde seg ferdig med kvotene sine mens andre ville fortsette til høsten. Det var også et godt direktefiske med hele 15 000 tonn første uken. Fisket foregikk utover januar i Reisafjorden, i Kvæningen og vest av Sørøya. Det ble også lett etter sild ute i Norskehavet og det ble fiske her siste del av januar. Ifølge Sildelaget stod silda lengre inne i Kvæningen enn året før, det ble fisket sild her helt til starten av februar. I slutten av januar var silda tydelig i bevegelse sørover. I midten av februar foregikk det fangsting blant annet vest av Vesterålen. I slutten av februar holdt silda seg fremdeles langt nord, vest av Vesterålen og videre sørover på vestsida av Lofoten og ned til Trænadjupet. Det ble da fisket både på 2016-årsklassen og større sild som hadde kommet inn fra Norskehavet. I begynnelsen av mars foregikk fiskeriet i hovedsak sør for Værøy/vest av Bodø og ned mot Herøy. Silda var da begynt å gyte og fiskeriet gikk mot slutten. Siste innmelding kom 8. mars, da fra et fiske på Helgelandskysten på høyde med Sandnessjøen.

Det ble ikke et sildefiske på de kjente gyteområdene på Møre i år.

Gjennom våren, sommeren og tidlig høst har det vært et lite fiske etter sild, hovedsakelig gjennom et kystnært låssettingsfiske.

25. september ble det igjen funnet sild i Norskehavet, vest av Fugløybanken. Den 3. oktober ble det innført tidsbegrenset fritak for kravet til låssetting i fisket, noe som gjør at fartøy under 15 meter største lengde kan overføre samfisket fangst direkte fra not til godkjent førings-/kjøperfartøy. Dette så fremt fartøyene er påmeldt som samfiskelag og oppfyller vilkårene som følger med ordningen.

Ifølge Sildelaget kom silda i år tidligere inn til kysten til Nord-Troms enn de siste årene. Sildefisket foregikk i starten fra 15 n.mil nord av Torsvåg videre til Lopp havet og utenfor fjordlinjene i ytre del av Kvæningen. Størrelsen på silda kunne tyde på at det var 2016-årsklassen som det ble fisket på. Både kystflåten og ringnotflåten var tidlig i sving. I slutten av oktober og første uken av november var det et svært godt sildefiske. Fisket pågikk da på Lopp havet, men silda trakk etter hvert mer og mer inn mot fjordlinjen øst av Arnøy. Snittvekten lå da på ca. 300 gram og kjøperne rapporterte om veldig god kvalitet.

Etter hvert som silda kom mer og mer inn i fjordene ble det gjennomført et prøvefiske i området rundt Kvæningen, administrert av Sjøtjenesten og Kystvakta. På bakgrunn av dette besluttet Fiskeridirektoratet 5. november å midlertidig åpne for fiske etter norsk vårgytende sild med not innenfor fjordlinjene i Kvæningen og Reisafjorden for fartøy som har adgang til å delta i kystfartøygruppen, uavhengig av fartøylengde.

Den midlertidige åpningen avgrenses i vest av rette linjer trukket mellom følgende posisjoner (fra nord mot sør):

N 70°05,9' E020°55,7' - Nova
N 70°03,7' E020°59,8' - Engenes
N 70°00,0' E021°04,1' - Taskebyneset
N 69°57,5' E021°04,1' - Maurneset

Den minste flåten som er avhengig av føringsfartøy var på plass i begynnelsen av november, per 6. november har de ennå ikke startet fisket.

3.6 STENING AV OMRÅDE VED FARE FOR NEDDREPING, INNBLANDING M.M. OG UTØVELSE AV FISKET

Fiskeridirektoratet kan fatte vedtak om å stenge og gjenåpne fiske i bestemte områder og til bestemte tider, og sette nærmere vilkår for fiske dersom det oppstår fare for neddreping, innblanding av norsk vårgytende sild under minstemål eller innblanding av torsk, hyse, sei og uer. Det har ikke vært nødvendig å foreta slike stenginger hittil i 2023.

4 RAMMEVILKÅR FOR REGULERINGEN AV FISKET I 2024

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

ICES fremla den 29. september 2023 kvoterådet for norsk vårgytende sild for 2024. Kvoterådet er satt med bakgrunn i forvaltningsplan utarbeidet etter enighet mellom EU, Færøyene, Island, Norge og Russland. Med bakgrunn i forvaltningsstrategien anbefaler ICES at fangstene i 2024 ikke bør overstige 390 010 tonn. Under et kort utdrag av Havforskningsinstituttets oppsummering av ICES sitt kvoteråd:

ICES sitt råd

ICES anbefaler at når forvaltningsstrategien som Storbritannia, Færøyene, Island, Norge, Russland og EU er enige om følges, så bør fangstene i 2024 ikke overstige 390 010 tonn.

Historisk bestandsutvikling

Fisketrykket på bestanden er over FMSY og mellom Fpa og Flim. Gytebestanden er over MSYBtrigger, Bpa og Blim.

Ventet bestandsutvikling

Bakgrunn	Fangst 2024 (tonn)	Grunnlag	F i 2024	SSB i 2025 (tonn)	% forandring i SSB*	% forandring i fangst**
Forvaltningsstrategi [^]	390 010	Forvaltningsstrategi	0.124	2913275	-5	-44

[^]I henhold til forvaltningsstrategien er $F(2024) = 0.124$ fordi gytebestanden er predikert til å være under SSB_{mgt} ($MSYB_{trigger}$) 1 januar 2024 (regelen om -20% fangstbegrensning som ligger i forvaltningsstrategien gjelder ikke når gytebestanden er under SSB_{mgt}).

* SSB i 2025 sammenlignet med SSB i 2024

** anbefalt fangst i 2024 sammenlignet med antatt fangst i 2023

Kvaliteten på bestandsvurderingen

Den estimerte gytebestanden og fiskedødeligheten er generelt på linje med estimatene fra fjorårets bestandsvurdering. 2016-årsklassen er oppskrevet de siste årene.

Barentshavstoktet ble ikke gjennomført i 2022 og 2023. Derfor var det ingen toktinformasjon for antall 2-åringer i 2023, og median stokastisk rekruttering basert på årene 1988-2022 ble brukt i stedet. Dette har imidlertid minimal effekt på fangstrådgivningen.

Saker relevant for rådet

2016-årsklassen er forventet å dominere i fangstene i 2024 (45 %), og årsklassene som rekrutterer til fisket etter 2016-årsklassen er estimert til å være svake.

Gytebestanden er predikert til å være under SSB_{mgt} i 2025 selv om forvaltningsstrategien blir fulgt i 2024.

Fangstene har vært høyere enn rådet siden 2013. Rådet er basert på fiskedødeligheten spesifisert i forvaltningsstrategien som EU, Færøyene, Island, Norge og Russland er enige om å følge og tar ikke hensyn til avvik fra strategien, som kommer fram av summen av unilaterale kvoter. I forbindelse med evalueringen av forvaltningsstrategien i 2018 ble ikke et vedvarende fiske over rådet, inkludert i simuleringene. Det kan derfor være at et fiske som ikke følger rådet gitt basert på forvaltningsstrategien ikke lenger er føre-var på lang sikt. Spesifikt kan dette resultere i økt risiko for at bestanden skal falle under B_{lim} og tap av fangst på lang sikt.

Nøkkeltall

Kritisk gytebestandsnivå (B_{lim}): 2,5 millioner tonn

Føre-var-gytebestandsnivå (B_{pa}): 3,184 millioner tonn

Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte ($MSYB_{trigger}$): 3,184 millioner tonn

Kritisk fiskedødsrate (F_{lim}): 0,291

Føre-var-fiskedødsrate (F_{pa}): 0,157

Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbytte (F_{MSY}): 0,157

Avtalt fiskedødsratenivå i forvaltningsplan (F_{MGT}): 0,14

Ventet fiskedødsrate i 2023: 0,186

Ventet gytebestand i 2024: 3,059 millioner tonn

Kilde: <https://www.hi.no/hi/radgivning/kvoterad/2024/norsk-vargytende-sild>

For ytterligere informasjon, se vedlagte råd fra ICES.

4.2 AVTALESITUASJONEN OG KVOTER I 2024

Det totale uttaket av norsk vårgytende sild fastsettes i utgangspunktet i forbindelse med de årlige kyststatsforhandlingene om forvaltning og fordeling av norsk vårgytende sild. Partene har møtt til andelsdiskusjoner gjennom hele 2023. Partene møttes i London til årsmøte 10-13. oktober der partene, i tråd med anbefalingen fra ICES, ble enige om en TAC på 390 010 tonn for 2024.

Dersom Norge skulle fastsette en norsk andel på 76 % av anbefalt TAC, slik det har blitt gjort siden 2020, betyr dette en norsk kvote på 296 408 tonn i 2024. I det følgende legges dette til grunn. Alle beregninger knyttet til kvoter senere i dokumentet er beregnet med bakgrunn i disse forutsetningene.

5 REGULERING AV DELTAKELSE I FISKET I 2024

5.1 RINGNOTGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2023 blir gjort gjeldende for 2024, noe som innebærer at fartøyene må ha ringnottillatelse for å kunne delta.

5.2 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2023 blir gjort gjeldende for 2024, noe som innebærer at fartøyene må ha tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål for å kunne delta.

5.3 KYSTFARTØYGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at samme deltakervilkår som i 2023 blir gjort gjeldende for 2024. Vilåårene for å delta fremgår av den årlige deltakerforskriften. Fartøy som ikke oppfyller vilåårene for å delta i lukket gruppe, kan delta i fisket med landnot og garn (åpen gruppe), jf. deltakerforskriften for 2023 §§ 30 og 31.

6 REGULERINGSOPPLEGGET FOR DE ENKELTE FARTØYGRUPPER I 2024

6.1 FORDELING AV NORSK TOTALKVOTE

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2 vil Norges andel i 2024 utgjøre 296 408 tonn.

6.1.1 Forsknings- og undervisningsformål og agn

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2024. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisning, forskning og lærlingskvoter for 2024 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. En eventuell avsetning til forskning og undervisning vil gå til fradrag på totalkvoten. Det samme gjelder en eventuell avsetning til agn. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering.

I det videre regnestykket er det lagt inn en videreføring av kvantumet for 2023.

6.1.2 Kystfartøy åpen gruppe

Fiskeri- og sjømatministeren bestemte desember 2020 at avsetningen til åpen gruppe som tidligere lå innunder kystgruppens kvote skulle tas fra «toppen» i 2021, før fordeling på fartøygrupper. Dette forutsettes videreført i 2024.

Siden kystgruppens fiske ble lukket i 2002 har deltagelse av fartøy som fisker med landnot og garn variert veldig. Hovedårsaken til dette er sildas endrede vandringsmønster, noe som har gjort at silda i perioder ikke har vært så tilgjengelig for fiske med landnot eller garn. Avsetningen har derfor i mange år vært lite utnyttet. I 2009 og 2010 pågikk det imidlertid et større kystnært sildefiske sør for 62°N om våren, noe som i 2010 førte til at avsetningen ble overfisket allerede første halvår. Siden 2010 har fisket hovedsakelig foregått i januar, november og desember. I årene 2015 og 2016 var deltagelsen svært høy pga. svært gode priser, høye kvoter og god tilgjengelighet i Kvæningen. Mange aktører som tidligere ikke hadde drevet med landnotfiske fikk hjelp fra andre som hadde kunnskap og erfaring fra slikt fiske. Dette skapte debatt i næringen og et behov for å se nærmere på reguleringen. Det ble derfor i 2016 satt ned en arbeidsgruppe bestående av Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Sametinget og Fiskeridirektoratet. Det ble imidlertid ikke oppnådd enighet om sentrale punkter, deriblant om åpen gruppe skulle reguleres med avsetning eller gruppekvote, samt størrelse på kvote på fartøynivå. NFD innførte derfor i 2017 og 2018, som en prøveordning, en gruppekvote på 2,16 % av kystgruppens kvote. Denne reguleringen innebar en tettere oppfølging av fisket.

Da prisen og tilgjengeligheten i 2017 og 2018 var dårlig var det mange aktører som falt fra. NFD bestemte derfor for 2019 at åpen gruppe skulle reguleres som årene før 2017; avsetning på 2 000 tonn, kvotestige og fartøykvote satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe. Denne reguleringen er videreført siden.

Tabell 7 gir en oversikt over avsetningens størrelse, total fangst, antall deltagere, samt informasjon om regulering av åpen gruppe fra fisket ble lukket i 2002 til og med 2023.

Tabell 7: Oversikt over åpen gruppe 2002-2023

År	Avsetning (tonn)	Total fangst (tonn)	Antall fartøy ¹	Kommentarer
2002	-	401	9	Regulert sammen med lukket gruppe
2003	-	1 476	18	Regulert sammen med lukket gruppe
2004	-	2 298	29	Regulert sammen med lukket gruppe
2005	2 000	1 809	36	Egen avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2006	2 000	579	17	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2007	2 000	1 082	12	Formelt etablert åpen gruppe, avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gr
2008	2 000	764	8	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2009	2 000	1 707	21	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe
2010	2 000	2 778	29	Avsetning, samme maks/gar. kvote som lukket gruppe. Fisket stoppet, fortsatt fiske på gar. kvote
2011	2 000	2 070	35	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2012	2 000	2 282	52	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2013	2 000	2 500	55	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2014	2 000	2 719	60	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2015	2 000	4 515	139	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2016	2 000	4 096	162	Avsetning, fartøykvoter (50 % av gar. kvote i lukket gruppe). Arbeidsgruppe
2017	4 000	1 498	53	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), fartøykvote, kvoteenhet 6,1 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe).
2018	3 040	635	16	Gruppekvote (2,16 % av kystgruppens kvote), maks. kvote, kvoteenhet 10,74 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2019	2 000	968	24	Avsetning, kvoteenhet 14,46 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2020	2 000	1 440	25	Avsetning, kvoteenhet 13,47 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2021	2 000	560	11	Avsetning, kvoteenhet 15,79 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2022	2 000	549	13	Avsetning, kvoteenhet 14,48 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)
2023	2 000	384	9	Avsetning, kvoteenhet 12,52 (50 % av gar. kvote i lukket gruppe)

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttседdelregister per 25. oktober 2023

¹ Inkl. fartøy med bifangst av norsk vårgytende sild i andre fiskeri. Dette utgjør imidlertid et minimalt kvantum.

Under- eller overfiske av avsetningen har hvert år vært korrigert på kystgruppens kvote gjennom kvotefleksordningen. Fra 2021 er kvantumet til åpen gruppe tatt fra «toppen,» før fordeling på fartøygrupper. Et evt. under-/overfiske av avsetningen i 2023 vil bli korrigert på norsk kvote for 2025.

De tre siste årene har det totale fisket i åpen gruppe vært under 1 000 tonn. Slik utviklingen har vært de siste årene er det antagelig ikke behov for å avsette hele 2 000 tonn til åpen gruppe. Etter konsultasjon med Sametinget 6. november der Sametinget var bekymret for signalene en reduksjon vil få ute blant fiskerne, vil Fiskeridirektoratet likevel foreslå at avsetningen på 2 000 tonn videreføres i 2024. Siden man har kvotefleksibilitet over år, også på totalnivå, vil underfiske evt. overfiske av avsetningen i 2024 justeres på «toppen» i 2026.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 2 000 tonn av kystgruppens kvote til fartøy som har adgang til å delta i åpen gruppe.

6.1.3 Rekrutteringskvotebonusordning i åpen gruppe

Med bakgrunn i kvotemeldingen besluttet NFD i 2022 å innføre en rekrutteringskvotebonusordning i åpen gruppe. Ordningen innebærer at det årlig tildeles inntil seks rekrutteringskvoter til fiskere i åpen gruppe i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N, makrell, nordsjøsild og norsk vårgytende sild. Tre av kvotene tildeles kvinnelige fiskere og tre kvotene tildeles mannlige fiskere, forutsatt at det er mange nok kvalifiserte søkere av hvert kjønn. Ved tildelingen i 2022 besluttet departementet at det som et engangstilfelle skulle tildeles 9 rekrutteringskvoter.

Rekrutteringskvoten har en varighet på fem år, og størrelsen på kvoten fastsettes slik at den samlet utgjør 80 % av fartøykvoten til et fartøy i lukket gruppe ved starten av året. Rekrutteringskvoten tildeles for alle ovenfor nevnte arter dersom vilkårene for å delta i det aktuelle fisket er oppfylt. Det er besluttet at avsetningene til ordningen blir gjort før fordeling på fartøygrupper.

Det ble tildelt hhv. 8 og 4 rekrutteringskvoter i 2022 og 2023 i fisket etter norsk vårgytende sild. Det ble i 2022 og 2023 satt av hhv. 533 tonn og 1 000 tonn til denne ordningen. Det er ikke registrert fangst på disse kvotene hverken i 2022 eller hittil i 2023.

Fiskeridirektoratet antar at disse kvotene ikke vil bli særlig utnyttet. Selv om det kan tildeles 6 nye kvoter i 2024 er vurderingen slik at det ikke er nødvendig å avsette særlig stort kvantum til dette i 2024. Dersom avsetningen blir underfisket evt. overfisket vil dette korrigeres på «toppen» før fordeling på fartøygrupper i 2025 evt. 2026.

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvotebonusordning for åpen gruppe i 2024 foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 200 tonn sild til dette før fordeling på fartøygrupper.

6.1.4 Rekrutteringsordningen for lukket gruppe

Fiskeridirektoratet viser til at det fremdeles er behov for å avsette et kvantum for kvotemessig dekning til den gamle rekrutteringsordningen for lukket gruppe. Det blir derfor foreslått en videreføring av ordningen med at de gamle rekrutteringskvotene skal belaste alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet til de gamle rekrutteringskvotene tas fra «toppen» og korresponderer med fartøyenes garanterte kvoter inneværende år. Kvantumet overføres deretter til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå. Fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Per 24. oktober er det i fisket etter norsk vårgytende sild registrert 2 rekrutteringskvoter. Disse kvotene har rettighetsbasis i 2013 og 2014 og tilhører begge hjemmelslengdegruppen 14-14,99 meter med kvotefaktor på 7,86. Begge kvotene tilhører fartøy med største lengde under 15 meter. Høsten 2022 ble det satt av 406 tonn til rekrutteringskvoter for 2023. Kvantumet ble satt med bakgrunn i kvoteenheten for maksimalkvoten i 2022, samt justert for kvantum fra 2021. Gruppekvoten ble redusert i 2023, noe som førte til at faktisk utlevert kvantum for 2023 er 433 tonn sild (maksimalkvote). Det forutsettes at dette kvantumet blir fullt utnyttet i 2023. Differansen blir korrigert på rekrutteringskvoten for 2024.

Det følges samme prinsipp som i andre fiskerier der det avsettes kvantum til rekrutteringskvotene for 2024 med bakgrunn i årets kvoteenhet. Eventuell differanse vil bli korrigert på kvoten for 2025. Tabell 8 viser korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2023. Dette kvantumet skal etter fordeling legges på kystgruppens kvote i 2024.

Tabell 8: Korrigering og estimat av kvoter avsatt til rekrutteringskvoter for 2024

År	Resultat (tonn)	Kvoteenhet	Maksimalkvote (tonn)
2023	Estimert kvantum	37,8876	596
2023	Faktisk utlevert kvantum	27,5455	433
Korrigering av resultatet av 2023 – justering 2024			
2024	Estimert kvantum	27,5455	433
Estimert kvantum i 2024			270

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter i 2024, samt korrigering av at det ble satt av for mye kvantum i 2023, foreslår Fiskeridirektøren at det settes av 270 tonn sild før fordeling på fartøygrupper.

6.1.5 Fordeling av kvote mellom fartøygruppene

Norsk kvote til fordeling på fartøygrupper i 2024, justert for elementene over, vil da være 292 548 tonn. I det videre arbeidet legges det til grunn en kvote på 292 548 tonn norsk vårgytende sild.

Kvoten for norsk vårgytende sild har siden 1991, som grunnprinsipp, vært fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sine landsstyre- og landsmøtevedtak vedrørende ressursfordeling. De siste årene har landsmøtevedtak 5/15 og 6/07 ligget til grunn. I løpet av disse årene har det vært gjort supplerende avtaler mellom flåtegrupper. Et eksempel på dette er avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot som er forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10.

Våren 2020 behandlet Stortinget «Et kvotesystem for økt verdiskaping» (Meld. St. 32 (2018-2019)). Det ble besluttet å erstatte Norges Fiskarlags dynamiske fordelingsnøkkel med en fast fordeling mellom fartøygruppene for norsk vårgytende sild. Den nye fordelingsnøkkelen er utviklet med bakgrunn i Norges Fiskarlags sine vedtak og tilsvarer dagens fordeling ved en totalkvote på 513 000 tonn. Kvotene på norsk vårgytende sild har i perioden etter den dynamiske fordelingen ble innført i 1991 variert med mellom 67 000 tonn og 1 002 000 tonn, med et gjennomsnitt på 513 000 tonn i 29-årsperioden (1991–2019). Den nye fordelingsnøkkelen ble tatt i bruk fra 2021 og forutsettes videreført.

Tabell 9: Fordeling av norsk totalkvote i 2024 i tråd med Stortingets behandling våren 2020

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	143 348	49,0
Trålere	29 255	10,0
Kystfartøy	119 945	41,0
Sum	292 548	100,0
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvotebonus	200	
Rekruttering – lukket gruppe	270	
Agn	500	
Totalt	296 408	

Fiskeridirektøren viser til Stortingets vedtak og viser til at norsk totalkvote for norsk vårgytende sild i 2024 blir fordelt mellom fartøygruppene etter prinsippet som beskrevet i tabell 9.

15. desember 2009 inngikk Fiskebåtrederens Forbund (FF) og Sør-Norges Trålerlag (SNT) avtale om endret fordeling av gruppekvote for makrell og norsk vårgytende sild mellom ringnot- og trålgruppen innenfor eksisterende ressursfordeling mellom hav- og kystfiskeflåte. Avtalen innebar at trålgruppens andel av Norges makrellkvote økte fra 3,2 % til 4,0 %, økningen ble tatt av ringnotgruppens andel. Trålgruppens andel av nvg-sild ble da redusert med 0,35 prosentpoeng på alle kvotenivå av trålstigen til fordel for ringnotgruppen. Avtalen trådte i kraft 1. januar 2010 og har vært videreført hvert år siden da. Denne avtalen er også forankret i landsstyrevedtakene 128/09 og 71/10. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre denne i 2024, se ny fordeling i tabell 10.

Tabell 10: Fordeling av norsk totalkvote i 2024 etter internt bytte av kvantum

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	144 372	49,35
Trålere	28 231	9,65
Kystfartøy	119 945	41,00
Sum	292 548	100,00
Åpen gruppe	2 000	
Forskning og undervisning	890	
Rekrutteringskvotebonus	200	
Rekruttering – lukket gruppe	270	
Agn	500	
Totalt	296 408	

Fiskeridirektoratet legger til grunn at stortingets vedtak om fordelingen av norsk totalkvote for norsk vårgytende sild blir videreført for 2024. Fiskeridirektøren legger også til grunn at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på 10 % blir videreført.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av avtalen om kvotebytte av norsk vårgytende sild og makrell mellom trål og ringnot i 2024.

6.2 RINGNOTFARTØY

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy med ringnottillatelse tildeles fartøykvoter etter "universalnøkkelen" i fisket etter norsk vårgytende sild i 2024 og at ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå videreføres.

Per 22. oktober er det 70 ringnottillatelser som har adgang til å delta i ringnotgruppens fiske etter norsk vårgytende sild. Av disse er 5 på nybyggingsordning.

6.3 TRÅLERE

Fiskeridirektøren legger til grunn at fartøy som har tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål tildeles fartøykvoter etter samme nøkkel og på samme måte som tidligere år. Det legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå.

Per 22. oktober er det totalt 17 aktive tillatelser til å fiske norsk vårgytende sild med trål.

6.4 KYSTFARTØYGRUPPEN – LUKKET GRUPPE

6.4.1 Antall deltageradganger i kystfartøygruppen

Tabell 11 viser antall deltakeradganger fordelt på status per 23. oktober 2023.

Tabell 11: Antall deltakeradganger fordelt på status

Status	Antall adganger
Aktive	243
Passive	0
Utgått	448
derav strukturering	377
Totalt	691

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2023

Som vist i tabellen er det registrert totalt 691 deltakeradganger i kystfartøygruppen. Deltageradganger som går ut som følge av strukturkvoteordningen kommer inn igjen som strukturkvoter på andre fartøy, da med en reduksjon i faktoren på 10 %. Andre utgatte deltakeradganger vil ikke komme inn igjen i fiskeriet.. Det har bare gått ut 1 deltageradgang siden oktober 2022.

Det er totalt 243 aktive og passive deltakeradganger man må ta hensyn til ved beregning av kapasiteten i flåten. I tillegg kommer 377 strukturkvoter. Det har ikke vært nødvendig å fordele strukturgevinsten når kystfartøygruppen reguleres som en gruppe.

6.4.2 Flåtesammensetning i kystgruppen

Tabell 12 viser antall deltakeradganger i kystgruppen fordelt på hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 12: Antall deltakeradganger i kyst, fordelt på hjemmelslengde og største lengde

		Største lengde																	Totalsum						
		Under 7 m.	7-7,99 m	8-8,99 m	9-9,99 m	10-10,99 m	11-11,99 m	12-12,99 m	13-13,99 m	14-14,99 m	15-15,99 m	16-16,99 m	17-17,99 m	18-18,99 m	19-19,99 m	20-20,99 m	21-21,99 m	22-22,99 m		23-23,99 m	24-24,99 m	25-25,99 m	26m +		
Hjemmelslengde	Under 7 m.		1			1																			2
	7-7,99m		2				1																		3
	8-8,99m				2	1				1															4
	9-9,99m	1	2	2	1	1		3		5															15
	10-10,99m		3	3	3	21	1	10		15															56
	11-11,99m									1															1
	12-12,99m		2	1		2	1	6		1															13
	13-13,99m				1			1		2														1	5
	14-14,99m					1	1	4		28						1	1				1		6	43	
	15-15,99m																								0
	16-16,99m																								0
	17-17,99m																							1	1
	18-18,99m									1						1		1						1	4
	19-19,99m								1						2		1		1					7	12
	20-20,99m																1	1	1					14	17
	21-21,99m																	1						1	2
	22-22,99m																							1	1
	23-23,99m																							3	3
	24-24,99m																				1			2	3
	25-25,99m																1							2	3
26m +																							55	55	
Totalsum	1	10	6	7	27	4	24	1	54	0	0	0	0	2	2	4	3	2	2	0	94		243		

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2023

Per 22. oktober består kystfartøygruppen av fartøy mellom 4,8 meter og 61,75 meter, se tabell 13. Tall i parentes viser antall fartøy i 2022.

Tabell 13: Antall fartøy fordelt på lengdegrupper – etter største lengde

Største lengde	Mellom 0-9,99 m	Mellom 10-19,99 m	Mellom 20-29,99 m	Mellom 30-39,99 m	Mellom 40-49,99 m	Mellom 50-59,99 m	Mellom 60-60,99 m	Totalt
Ant. fartøy	24 (24)	112 (111)	37 (39)	42 (45)	19 (18)	7 (5)	2 (2)	243 (244)

Kilde: Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister per 22. oktober 2023

6.4.3 Forslag til regulering for 2024

Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4.2, 6.1.1 og 6.1.2 vil kvoten i lukket gruppe bli redusert med ca. 37 400 tonn i 2024 sammenlignet med 2023, dvs. en nedgang på ca. 24 %.

Som tabell 6 i kapittel 3.4 viser har lukket gruppe, per 6. november ca. 30 % igjen av kvoten. Siden 2013 har kystgruppen vært regulert som én gruppe der alle fartøy har hatt fartøyskvoter uten overregulering. Fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter har hatt et maksimalkvotetillegg. Hensikten med denne reguleringen har vært å sikre at ubenyttede kvotefaktorer blant fartøy under 15 meter kommer de minste fartøyene til gode gjennom overregulering. Ordningen har ført til stabilitet og forutsigbarhet i et fiskeri som i mange år var preget av mye uro.

Tabell 14 viser overreguleringsprosenten til fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2023.

Tabell 14: Overregulering for fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter i perioden 2013-2023

År	Justert gruppekvote (t) kystgruppen	Overregulering %
2013	160 787	38
2014	119 435	40
2015	87 907	30
2016	92 866	30
2017	178 246	35
2018	137 498	30
2019	186 759	25
2020	173 195	20
2021	202 829	20
2022 ¹	186 189	10
2023 ¹	160 759	10

¹Inkl. rekrutteringskvote lukket gruppe

Fiskeridirektoratet følger fisket tett gjennom året, samt foretar en grundig gjennomgang det påfølgende år for å sjekke at reguleringen har fungert i henhold til intensjonen.

Fangsttallene kommer fra Norges Sildesalgslag. Fiskeridirektoratet har ikke mulighet for å skille fangst på de ulike fangstårene. Sum kvotefaktorer for fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter varierer gjennom året da tillatelsene flyttes mellom skrog og derfor får eller mister maksimalkvotetillegget alt etter om skroget er over eller under 15 meter.

Tilhørende strukturkvoter vil gjøre det samme da strukturkvotene er regulert med samme kvoteenhet som fartøyets hovedtillatelse. Det hender at fartøy fisker hele kvoten inkl. maksimalkvotetillegget, men at tillatelsene overføres til et annet skrog som gjør at de etter dette mister maksimalkvotetillegget.

Det er vanskelig å levere en nøyaktig oversikt over fangst knyttet til fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter og de andre fartøyene. Dette skyldes mye bevegelse i fartøymassen, problemstillinger knyttet til fangst i ulike kvoteår, bruk av leiefartøy med en annen faktisk lengde, samt at Sildelagets rapporteringsverktøy ikke kan gi garanti for fangst relatert til skille over under 15 meter. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til disse tallene, men det er Fiskeridirektoratets beste estimat.

Fiskeridirektoratet har justert ned overreguleringen de siste årene da gjennomgang har vist at dette er nødvendig. Dersom man ser på kvoteutnyttelsen til fartøy under 15 meter i 2022 ser man at disse fartøyene utnyttet sin andel av gruppekvoten. Når det gjelder 2023 er det ikke mulig på nåværende tidspunkt å forutsi resultatet av årets overregulering på 10 %.

De senere år er flåten blitt mer fangsteffektiv. Fartøy under 15 meter har også hatt unntak fra låssettingskravet, noe som fører til et mer effektivt fiskeri og høyere kvoteutnyttelse. I tillegg vil kyst sin gruppekvote i 2024, under forutsetningene som er skissert tidligere, gå ned med ca. 24 % i forhold til 2023. Dette er likevel en sårbar gruppe, da utnyttelse av kvote er avhengig av sildas tilgjengelighet.

Fiskeridirektoratet ser at det er nødvendig å redusere overreguleringen for fartøyene under 15 meter i 2024. Det kan likevel være rom for en liten overregulering. Fiskeridirektoratet vil derfor foreslå å redusere overreguleringen fra 10 til 5 % i 2024. Overreguleringen er imidlertid foreslått under forutsetning av at kvotesamarbeidsordningen som ble innført på makrell i 2022, og videreført i 2023, ikke blir innført for norsk vårgytende sild i 2024. Dersom denne ordningen blir innført, må overreguleringen fjernes i 2024.

Siden kystgruppens kvoter for 2024 fastsettes før man ser det endelige resultatet av årets regulering, må overreguleringen beregnes med utgangspunkt i neste års gruppekvote, justert for element fra 2022, men ikke justert for et overfiske evt. underfiske i 2023.

Det legges videre til grunn en videreføring av ordningen med kvotefleksibilitet over årsskiftet på inntil 10 % på fartøynivå. Dersom man skulle komme opp i en situasjon der kystgruppen under 15 meter skulle ha vanskeligheter med å utnytte sin del av kvoten vil modellen som ble utarbeidet høsten 2017 være en god løsning. Med bakgrunn i forutsetningene som skissert i kapittel 4 foreslår Fiskeridirektøren følgende:

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre årets regulering av kystgruppen.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde og største lengde under 15 meter reguleres med ca. 5 % overregulering. Dersom det innføres kvotesamarbeidsordning for fartøy under 11 meter, må overreguleringen fjernes i 2024.

Eventuelle justeringer av kvoteenheten, basert på erfaringer fra årets fiskeri, vil skje før 2024.

Øvrige fartøy i lukket gruppe foreslås regulert uten overregulering.

6.5 KYSTFARTØYGRUPPEN – ÅPEN GRUPPE

Viser til kapittel 6.1.2 der man drøfter størrelsen på avsetningen til åpen gruppe.

Når det gjelder øvrig regulering av denne gruppen foreslås en videreføring av reguleringen som i hovedsak har vært siden 2011.

Dagens kvotestige blir videreført der fartøyene får fartøykvoter etter største lengde, dog ikke større kvote enn fartøy med største lengde på 14,99 meter. Kvoteenheten for fartøy i åpen gruppe foreslås satt til ca. 50 % av garantert kvote i lukket gruppe.